

A BÁCSI VÁR A RENESZÁNSZ KORBAN

Szerző: **MEDVE Anikó**, III. évfolyam (nananec@gmail.com)

Témavezető: **Dr. NÉMETH Ferenc** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Vajdaságnak vannak olyan nevezetességei, kincsei, amelyekről az emberek igen keveset tudnak. Nem elég tudni a létezésükről, ismernünk kell a múltjukat is, hiszen csak azáltal tudjuk megbecsülni őket, úgy, ahogyan azt megérdemlik.

E munka a bácsi vár fénykorát, majd az ez után következő tragikus hanyatlást mutatja be. Bács várához számtalan történelmi esemény kötődik, jó és rossz egyaránt. A sok megpróbáltatás ellenére, a reneszánsz korban mégis kiemelkedő helyet foglalt el, mind politikai, mind művészeti szempontból. A felvirágzását Váradi Péter kalocsai érsek nevéhez kötik, aki nemcsak a vár megerősítésére törekedett, hanem nagy hangsúlyt fektetett a művelődésre is. Bács vára a Délvidék egyik legjelentősebb központja lett. Váradi Péter halála után azonban a vár teljes hanyatlásnak indult. Ma már a Bácsra látogatók csak a romjait és a lakóbástyában található kiállítást tekinthetik meg.

A különleges történelmi múlttal rendelkező várat mindenképpen ki kell emelni a feledés homályából, rávilágítani eszmei értékeire és megfelelő tartalommal feltöltött idegenforgalmi, kulturális látványossággá tenni. Annál is inkább, mert Bács vára megérdemelné, hogy világörökségi helyszínné nyilvánítsák. Ez pedig jó lehetőség lenne annak megakadályozására, hogy teljes feledésbe merüljön.

Kulcsszavak: nevezetesség, fénykor, reneszánsz, Váradi Péter, politika, örökség

THE BAC FORTRESS IN THE RENAISSANCE PERIOD

Author: **Anikó MEDVE**, third-year student (nananec@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Ferenc NÉMETH**, professor

Institution: University of Novi Sad, Teacher Training Faculty in Hungarian, Subotica

Vojvodina has attractive sights, treasures about which people know very little. It is not enough to know only of their existence, but one must be acquainted with their past as well, because only in this way can one appreciate them as they deserve to be appreciated.

In my work, I would like to introduce the Bac fortress, mainly its golden age, which was during the Renaissance period, and then its tragic decline after that time. Countless historical events can be connected to the Bac fortress, good and bad alike. In spite of the countless tribulations, it had an outstanding position during the Renaissance period, from both a political and an artistic point of view. The flourishing of the fortress is bound to the name of Peter Varadi, the archbishop of Kalocsa, who

strove not only to strengthen the fortress, but who also placed emphasis on cultural education. The Bac fortress became one of the major centres of the southern region. After the death of Peter Varadi, the fortress began to decline completely. Today, visitors can view only its ruins and the exhibitions located in the residential tower.

The aim of my work is to highlight this fortress with its special history from the shadows of oblivion and point out that during the visit to Bac one should not have in mind only the ruins of the fortress, but also its worth. Based on the collected data, during my research, I concluded that Bac fortress deserves to be declared as a World Heritage site, and this would ensure that it is prevented from falling into total oblivion.

Keywords: **sight, golden age, Renaissance, Peter Varadi, politics, heritage**

TVRĐAVA U BAČU U DOBA RENESANSE

Autor: **Aniko MEDVE**, III godina studija (nananec@gmail.com)

Mentor: **Dr Ferenc NEMET**, profesor

Institucija: Univerzitet u Novom Sadu, Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku u Subotici

209

U Vojvodini se nalaze izuzetne znamenitosti i kulturno-istorijska blaga, a o kojima ljudi veoma malo znaju. Nije dovoljno znati da postoje, potrebno je upoznati njihovu prošlost, jer samo tako možemo da ih cenimo i poštujemo, jer to svakako zaslužuju.

U svom radu želim da predstavim tvrđavu u Baču i to u doba njenog procvata tokom renesanse, a nakon toga i njeno tragično propadanje. Za grad Bač se vezuju mnogi istorijski događaji – i dobri i loši. Pored mnogih iskušenja, tvrđava je u doba renesanse imala izuzetnu ulogu i značaj, kako sa političkog, tako i sa umetničkog aspekta. Procvat tvrđave se vezuje za ime kaločanskog nadbiskupa Varadi Petera, koji je u znatnoj meri doprineo jačanju utvrđenja, a veliku pažnju je posvetio i razvoju u sferi obrazovanja i kulture. Tvrđava u Baču je postala jedan od najznačajnijih centara u Vojvodini. Međutim, nakon smrti Varadi Petera, počelo je potpuno zapuštanje i propadanje tvrđave. Oni koji posete Bač, danas mogu posmatrati samo njene ruševine, ali mogu posetiti izložbu lociranu u kuli tvrđave.

Cilj moga rada je da doprinesem tome da ova tvrđava koja ima izuzetno bogatu prošlost, ne padne u zaborav, te da ukažem na činjenicu da prilikom posete Baču i tvrđavi ne posmatramo samo ruševine, već da sagledamo i njenu idejnu vrednost. Na osnovu prikupljenih podataka tokom mog istraživanja, zaključila sam da bi tvrđava u Baču zaslužila da bude proglašena svetskom kulturnom baštinom, što bi u znatnoj meri sprečilo njeno padanje u potpuni zaborav.

Ključne reči: **znamenitost, doba procvata, renesansa, Varadi Peter, politika, nasleđe tj. baština**